

**2021–2022-окуу жылында август кеңешмесинде
биология предметинин мугалимдери үчүн
методикалык сунуштар**

**Методические рекомендации к августовским совещаниям
учителей биологии на 2021-2022 учебный год**

Даярдаган:

**КББАнын табигый-математикалык билим берүүнү модернизациялоо лабораториясынын
жетектөөчү илимий кызматкери, п.и.к. Сатыбекова М.А.**

Байланыш телефондору: (0312) 62-23-70; 0708 623981; 0558 323517.

Электрондук почта: msatybekova@bk.ru

I. Биология предмети кандай көлөмдө, кайсыл документтерге таянып окутулат?

Кыргыз Республикасынын жалпы билим берүүчү уюмдарынын 2021/2022-окуу жылы үчүн Базалык окуу планына ылайык 2021/2022-окуу жылында **биология** предмети жумасына 6, 7, 8, 9-класстарда 2 сааттан, ал эми 10-11-класстарда 1 сааттан окутулат.

I. В каком объеме и по каким документам преподается биология?

Согласно Базисному учебному плану для общеобразовательных организаций Кыргызской Республики на 2021 - 2022 учебный год, предмет биология будет преподаваться по 2 часа в неделю в 6, 7, 8 и 9 классах; а в 10 - 11 классах – по 1 час.

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ЖАЛПЫ БИЛИМ БЕРУЧУУ МЕКТЕПТЕР УЧУН БАЗИСТИК ОКУУ ПЛАНЫ
Кыргыз тилинде окутулуучу мектептер үчүн, 2021-2022-окуу жылы

Билим берүү чөйрөлөрү	Предметтер	Класстар боюнча базистик вариант										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Тилдик	Кыргыз тили жана окуу	6	7	7	7							
	Кыргыз тили					4	4	3	3	2	2	3
	Орус тили	3	3	3	3	2	2	2	1	1	2	2
	Чет тили			2	2	5	4	3	2	2	2	2
Социалдык	Тарых					2	2	2	2	2	2	2
	Адам жана коом					1	1			2	1	1
Математика	Математика	4	5	5	6	4	4					
	Алгебра							3	2	3	2	3
	Геометрия							1	2	1	2	1
Табигый илимдер	Мекен тануу. Табият таануу	2	2	2	2	1						
	Физика. Астрономия							2	2	2	3	3
	Биология						2	2	2	2	1	1
	Химия								2	2	2	2
	География						2	2	2	2	1	1
Технологиялык	Технология (эмгек, чийме жана дизайн)					1	1	1/0	1	1		
	Информатика					1	1	1	2	1		
Искусство	Кыргыз адабияты					2	2	3	2	3	3	3
	Орус адабияты					1	1	2	2	2	2	2
	Көркөм өнөр	2	2	2	2	1	1	0/1				
	Музыка	1	1	1	1	1	1	1				
Ден соолук маданияты	Дене тарбия	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	Аскерге чейинки даярдоо										2	2
I. Мамлекеттик компонент		20	22	24	25	28	30	30	29	30	29	30
II. Мектеп компоненти						1			1			
Жумалык окуу жүгү		20	22	24	25	29	30	30	30	30	29	30
Жылдык окуу жүгү		660	748	816	850	986	1020	1020	1020	1020	986	1020
Окуу жүгүнүн жумалык чегин		20	23	25	26	30	31	33	34	35	32	33

Биологияны окутууда колдонулуучу негизги окуу-нормативдик документтер:

- Кыргыз Республикасынын мектептеринде биологияны окутуунун предметтик стандарттары (2015–2018) жана аларга ылайык окуу программалары.
- Аталган документтерге ылайык иштелип чыккан окуу-методикалык комплекс: “Биология 6-класс. Өсүмдүктөр, козу карындар жана эңилчектер” (автору: Субанова М. ж.б.) окуу-методикалык комплекси 2018-жылы жарыкка чыккан.

Основные учебно-нормативные документы, используемые при преподавании биологии:

- Предметные стандарты преподавания биологии в школах Кыргызской Республики (2015-2018 гг.) и в соответствии с ними учебные программы;
- Учебно-методические комплексы, разработанные в соответствии с данными документами: «Биология 6 класс. Растение, грибы и лишайники» (Субанова М. и др., 2018 г.).

II. Биология предметин окутуунун актуалдуулугу жана өзгөчөлүктөрү

- Биологиялык билим берүүнүн дүйнө таанымдык көз караштык багыттуулугу төмөнкүлөрдү талап кылат: окутуунун ар бир этабында биологиялык реалдуулуктун картинасын предметтин бүтүндүгүн камсыз кылуу менен жөнөкөйдөн татаалга карай тереңдетип берүү; мазмунду алдыңкы концепция жана теорияларга негиздөө; адамдын эмоционалдык жана интеллектуалдык сфераларынын керектөөсүн анын өнүгүшүн алдын алуу менен теңдөө; жашоо - тиричилик жөнүндөгү илимдердин жыйынтыктарын дүйнө таанымдык көз караштын идеялары менен чагылдыруу; орто мектептерде жана жогорку окуу жайларда биологиялык билим берүүнүн натыйжасын чыгаруу, көндүмдөрүн баалоочу, алтернативдик тандоо кырдаалына багыттоочу биологиялык билимдердин материалдары менен байытуу.
- Кыргызстан агрардык өлкө болгондуктан биологиялык билим азыр дыйкандарга, фермерлерге зарыл болуп жатышы жана кыргыз элинин Жерге, сууга, өсүмдүктөргө, жаныбарларга илгертен бери эле өзгөчө мамилеси, улуттук дөөлөт катары биологиялык билим берүүнүн мазмунуна киргизилишин талап кылат.

II. Актуальность и особенности преподавания биологии

- **Мировоззренческая идеологическая направленность биологического образования требует: углубления картины биологической реальности на каждом этапе обучения от простого к сложному, обеспечивая целостность предмета; обоснование содержания передовых концепций и теорий; уравнивание потребностей эмоциональной и интеллектуальной сфер человека с предупреждением его развития; отражать результаты наук о жизни с мировоззренческими идеями. В средних школах и университетах необходимо обогащать биологические знания материалами, которые обобщают, оценивают навыки и сосредотачиваются на ситуации альтернативного выбора.**
- **Поскольку Кыргызстан является аграрной страной, фермерам сейчас необходимо биологическое образование, и особое отношение кыргызского народа к Земле, воде, растениям и животным должно включаться в содержание биологического образования как национальное достояние.**

Биологиянын мектептик курсунун мазмуну предметтик ишмердүүлүктүн төрт түрү боюнча ишке ашырылат:

- *таанып билүүчүлүк;*
- *вариативдүүлүк;*
- *баалуулукка багыттоочу;*
- *коммуникативдик.*

Содержание школьного курса биологии включает четыре вида предметной деятельности:

- *познавательную;*
- *вариативную;*
- *ценностно-ориентированную;*
- *коммуникативную.*

Биология предметинин мазмунунун төрт тилкеси:

1-тилке: Организм – биологиялык система;

2- тилке: Организмден жогору турган системалар;

3-тилке: Органикалык дүйнөнүн көп түрдүүлүгү жана анын эволюциясы;

4-тилке: Адам жана аны курчап турган чөйрө.

Содержательные линии предмета биологии:

1. Организм – биологическая система;

2. Надорганизменные системы;

3. Разнообразие органического мира и его эволюция;

4. Человек и его окружающая среда.

Биологиянын предметтик компетентүүлүктөрү:

- 1. Жандуу объекттерди таануу жана баяндап берүү ПК-1;*
- 2. Биологиялык процесстер жана кубулуштарды илимий жактан түшүндүрүү ПК-2;*
- 3. Жаратылыштагы ар түрдүү көрүнүштөрдү, өзгөрүүлөрдү илимий далилдерди пайдалануу менен чечүү ПК-3.*

Предметные компетенции биологии:

- 1. Распознавание и описание живых объектов ПК-1;*
- 2. Научное объяснение биологических процессов и явлений ПК-2;*
- 3. Решение различных изменений и явлений в природе с использованием научных доказательств ПК-3.*

Ш. Биологияны заманбап деңгээлде окутуу үчүн эмнелерге көңүл буруу зарыл?

Билим берүүгө болгон жаңы жагдайлардан улам биологиялык билим берүүнү реформалоо төмөнкү контекстердин негизинде жүргүзүлүшү зарыл:

1. *Биология – бул илим.*
2. *Бардык эле илимдер сыяктуу биология илиминин өзүнүн тарыхы бар.*
3. *Бардык эле илимдер сыяктуу биология илими – коомдук кубулуш.*
4. *Биология – бул маданий кубулуш, маданияттын бир түзүмү катары.*

Ш. На что следует обратить внимание, чтобы преподавать биологию на современном уровне?

Учитывая новые положения в образовании реформа биологического образования должна проводится в контексте следующих постулатов:

1. *Биология – это наука.*
2. *Как и все науки, биологическая наука имеет свою историю.*
3. *Как и все науки, биология – явление социальное.*
4. *Биология – это культурный феномен.*

Биологиялык билим берүүнү маалыматташтыруу негизинен 4 багытта жүрүшү зарыл:

- *Биринчи багыты* – учурдагы заманбап табигый илимий билим берүүнү илимий жактан таанууда алдыңкы принциптеринин бири болгон маалыматташтыруунун биологиялык билим берүүнүн максатында, милдеттеринде, алдынкы баалуулуктарында, мазмунунда чагылышы.
- *Экинчи багыты* – электрондук билим берүү ресурстарынын жана адабияттарынын пайда болушу менен биологиялык билим берүүнүн формаларынын жана методдорунун системасын өнүктүрүү.
- *Үчүнчү багыты* – виртуалдык деңгээлде биологиялык жана экологиялык экскурсияларды иш жүзүнө ашырып, принципалдуу жаңы мүмкүнчүлүктөрдү жаратуу.
- *Төртүнчү багыты* – телекоммуникациялык проектилердин негизинде биологиялык билим берүүнүн сабактан сырткаркы учурларын көбөйтүү жана аны өркүндөтүү.

Информатизация биологического образования должна осуществляться по 4 основным направлениям:

- *Первое направление* – это отражение информатизации, которая является одним из ведущих принципов научного признания современного естественнонаучного образования, в целях, задачах, ценностях и содержании биологического образования.
- *Второе направление* – развитие системы форм и методов биологического образования с появлением электронных обучающих ресурсов и литературы.
- *Третье направление* – создание принципиально новых возможностей путем проведения биологических и экологических экскурсий на виртуальном уровне.
- *Четвертое направление* – увеличение и совершенствование внеклассных мероприятий биологического образования на основе коммуникационных проектов.

Жандуу жаратылышка, сергек жашоо мүнөзүнө баалуулук мамилесин калыптандырууну төмөнкү критерийлер боюнча аныктайбыз:

- *позитивдүүлүк* - когнитивдик кызыкчылыктын үстөмдүгү, жаратылыштын өзгөчөлүктөрүнө адекваттуу мамиле жана сергек жашоо мүнөзү, экологиялык жана валеологиялык жактан компетенттүү жүрүм-турум нормаларын сактоо;
- *субъективдүүлүк* - жаратылыштын жана ден-соолуктун уникалдуулугун түшүнүү, инсанды өнүктүрүүдөгү алардын ролун билүү, жаратылыш менен өз ара аракеттенүү жана ден-соолукту калыптандыруу;
- *прагматикалык эмес* - жаратылышка аяр мамиле жасоонун жана сергек жашоо образын уюштуруунун, адеп-ахлактык нормаларды, ден-соолукту сактоочу технологияларды колдонуунун көрүнүшү;
- *руханий* - баалуулук жүрүм-турумунун муктаждыктары. Мисалы, жандууларга: адамга, жаныбарга, өсүмдүккө, денеге, ден-соолукту сактоого болгон мамилелер ж.б.

Формирование ценностного отношения к живой природе и здоровому образу жизни мы определяем по следующим критериям:

- позитивность – преобладание познавательных интересов, адекватное отношение к особенностям природы и здорового образа жизни, соблюдение экологически и валеологически грамотных норм поведения;
- субъективность – понимание уникальности природы и здоровья, знание своей роли в личностном развитии, взаимодействии с природой и формировании здоровья;
- непрагматичность – проявление уважения к природе и организация здорового образа жизни, использование моральных норм, технологий здоровья;
- духовность – ценит поведенческие потребности. Например, любовь к живому: человеку, животным, растениям, своему здоровью и т.д.

Окуучуларды PISA баалоосуна даярдоо.

Подготовка школьников к оцениванию PISA.

**Окутуу процессинде STEM-билим берүү.
Үйрөнүү + ойноо+ырахат алуу+түрткү берүү**

**STEM-образование в процессе обучения.
Обучение + игра + удовлетворение + мотивация**

Сабактарды пландаштыруу. Темалардын планы 1-таблица.

Теманын аталышы	Сааттын көлөмү	Лабораториялык-практикалык иштер жана байкоо жүргүзүү
I БӨЛҮМ. ЖАНЫБАРЛАР ДҮЙНӨСҮ МЕНЕН ЖАЛПЫ ТААНЫШУУ		
§1. Жаныбарлардын табиятта, адамдын жашоосундагы мааниси. Жаныбарлар жөнүндөгү илимдердин өнүгүшү	1	
§2. Жаныбарлар дүйнөсүнө жалпы мүнөздөмө	1	
§3. Жаныбарлардын классификациясы	1	
II БӨЛҮМ. БИР КЛЕТКАЛУУ ЖАНЫБАРЛАР, же ЖӨНӨКӨЙЛӨР ДҮЙНӨЧӨСҮ (Protozoa)		
Саркомастигофорлор тиби. §4. Кадимки амебанын түзүлүшү, тиричилик аракеттеринин өзгөчөлүктөрү	1	
§5. Шапалактуулар классынын өкүлдөрү, алардын түзүлүшү жана тиричилиги	1	
КИРПИКТҮҮЛӨР, же ИНФУЗОРИЯЛАР ТИБИ (CILIOPHORA)		
§6. Инфузориялар классы. Инфузория – туфельканын түзүлүшү, тиричилиги жана көбөйүшү	1	№1 лабораториялык иш. Инфузория-туфельканы өстүрүү, түзүлүшүнө байкоо жүргүзүү
§7. Адамга жана башка жаныбарларга митечилик кылган жөнөкөйлөр	1	
§8. Бир клеткалуулардын жаратылыштагы жана адамдын тиричилигиндеги мааниси, алардын жакындык байланыштары.	1	№2 практикалык иш Бир клеткалуу жаныбарлардын түзүлүштөрүн салыштыруу.

III БӨЛҮМ. КӨП КЛЕТКАЛУУ ЖАНЫБАРЛАР ДҮЙНӨЧӨСҮ (Metazoa)

ИЧЕГИ КӨНДӨЙЛҮҮЛӨР ТИБИ (Coelenterata)

§9. Гидроиддер классынын өкүлү - гидранын түзүлүшү жана тиричилик аракеттери

1

№3 практикалык иш
Гидранын даяр препаратын микроскоптон кароо.

§10. Кораллдык полиптер классы

1

§11. Деңиз ичеги көндөйлүүлөрүнүн жаратылыштагы орду жана мааниси.

1

IV БӨЛҮМ. ЖАЛПАК КУРТТАР ТИБИ (Plathelminthes)

§12. Жалпак курттардын түзүлүшү жана тиричилик аракеттери

1

§13. Түктүү курттар классы (Turbellaria)

1

§14. Соргуч курттар классы (Trematoda)

1

§15. Тасма курттар классы (Cestoda)

1

V БӨЛҮМ. ЖУМУРУ КУРТТАР ТИБИ (Nematoda)		
§16. Жумуру курттар – адамдын жана жаныбарлардын мителери. Аларды жугузуп албоонун алдын алуу иш чаралары	1	
§17. Маданий өсүмдүктөргө митечилик кылуучу жумуру курттар. Алар менен күрөшүүнүн жолдору	1	
VI БӨЛҮМ. МУУНАК КУРТТАР ТИБИ		
§18. Сөөлжандын сырткы түзүлүшү жана тиричилик аракеттери	1	
§19. Сөөлжандын ички түзүлүшү	1	№4 лабораториялык иш Сөөлжандын сырткы түзүлүшү, кыймылы жана нерв системасы
VII БӨЛҮМ. МОЛЛЮСКАЛАР ЖЕ ЖУМШАК ТЕРИЛҮҮЛӨР ТИБИ (Mollusca)		
§20. Курсак буттуулар классы. Көлчүкчү үлүлдүн түзүлүш өзгөчөлүгү жана тиричилиги	1	Байкоо жүргүзгүлө. Силер жашаган аймакта көлчүкчү үлүлү кездешеби?
§21. Кош капкалуулар классы. Тишсиз моллюсканын түзүлүш өзгөчөлүгү жана тиричилиги	1	№5 лабораториялык иш. Моллюсканын сырткы түзүлүшү
§22. Баш буттуулар классы, алардын түзүлүшү жана көбөйүшү Моллюскалардын жаратылыштагы жана адамдын жашоосундагы мааниси	1	

VIII БӨЛҮМ. МУУНАК БУТТУУЛАР ТИБИ

§23. Рак сымалдуулар классы, түзүлүшү, жашоо тиричилиги жана мааниси	1	
§24. Жөргөмүш сымалдуулар классы, түзүлүшү, жашоо тиричилиги жана мааниси	1	
§25. Кенелердин түзүлүшү жана жашоо тиричилиги. Кыргызстандагы кенелердин түрлөрү	1	
§26. Курт-кумурскалар классы, түзүлүшү жана жашоо тиричилигинин өзгөчөлүктөрү	2	№ 6 лабораториялык иш. Курт-кумурскалардын сырткы түзүлүшү
§27. Курт-кумурскалардын толук эмес жана толук өрчүшү	1	
§28. Айыл – чарба, мөмө-жемиштердин жана токой өсүмдүктөрүнүн зыянкеч курт-кумурскалары. Алар менен күрөшүүнүн жолдору	1	
§29. Курт-кумурскалардын жаратылышта жана адамдын жашоосундагы мааниси. Кыргызстанда коргоого алынган курт-кумурскалар	1	Чыгармачылык тапшырма

IX БӨЛҮМ. ХОРДАЛУУЛАР ТИБИ (Chordata)		
Баш хордалуулар классы.		
§30.Ланцетниктин тиричилиги, түзүлүшү жана көбөйүшү	1	
Челдүүлөр же личинка хордалуулар типчеси		
§31. Асцидиянын тиричилиги түзүлүшү жана көбөйүшү	1	
Омурткалуулар типчеси		
§32. Тегерек ооздуулар классына жалпы мүнөздөмө	1	
Балыктар жогорку классы		
§33. Кемирчектүү жана сөөктүү балыктар классы.	1	
§34.Балыктардын сырткы түзүлүшү	1	№ 7 лабораториялык иш. Балыктын сырткы түзүлүшү
§35. Балыктардын ички түзүлүшү жана көбөйүшү	2	
§36. Кыргызстандын балыктарынын көп түрдүүлүгү. Балыктардын чарбалык мааниси	1	
X БӨЛҮМ. ЖЕРДЕ-СУУДА ЖАШООЧУЛАР КЛАССЫ (Amphibia)		
§37. Жерде-сууда жашоочулардын көп түрдүүлүгү жана алардын тиричилиги	1	
§38. Жерде-сууда жашоочулардын түзүлүшү жана көбөйүшү	2	
§39. Кыргызстандагы жерде-сууда жашоочулардын түрлөрү жана алардын мааниси	1	

XI БӨЛҮМ. СОЙЛОП ЖҮРҮҮЧҮЛӨР КЛАССЫ (Reptilia)

§40. Сойлоп жүрүүчүлөрдүн көп түрдүүлүгү	1	
§41. Сойлоп жүрүүчүлөрдүн түзүлүшү жана көбөйүшү	1	
§42. Кыргызстандын сойлоп жүрүүчүлөрү	1	
§43. Уулу сойлоп жүрүүчүлөр	1	
§44. Сойлоп жүрүүчүлөрдүн жаратылыштагы жана адамдын жашоосундагы мааниси	1	

XII БӨЛҮМ. КАНАТТУУЛАР КЛАССЫ (Aves)

§45. Канаттуулардын сырткы түзүлүшү	1	№ 8 лабораториялык иш. Канаттуулардын сырткы түзүлүшү
§46. Канаттуулардын ички түзүлүшү	2	№9 лабораториялык иш. Канаттуулардын скелетинин түзүлүшү
§47. Канаттуулардын көбөйүшү, өрчүшү, уялоосу жана балапан чыгаруусу.	1	№ 10 лабораториялык иш. Канаттуулардын жумурткасынын түзүлүшү. Байкоо жүргүзгүлө! Жайында ар кандай жерлерге уялоочу куштардын уясына байкоо жүргүзүү (уяларынын түзүлүшүнө, көлөмүнө, формасына жана салынган материалына).

<p>§48. Канаттуулардын негизги түркүмдөрүнүн байырлоочу жерлери жана тиричилиги</p>	<p>1</p>	<p>Байкоо жүргүзүлө! Шаарда, айыл-кыштактарда кездешкен канаттууларды экологиялык топторго бөлүп чыккыла.</p>
<p>§49. Канаттуулардын жүрүм-турумдарынын жыл мезгилдерине карата өзгөрүлүүсү. Канаттуулардын биоценоздогу орду.</p>	<p>1</p>	
<p>§50. Кыргызстандын Кызыл китебине киргизилген сейрек жана жоголуп бара жаткан канаттуулардын түрлөрү. Канаттууларды коргоо</p>	<p>1</p>	
<p>§51. Бакма канаттуулардын адамдар үчүн пайдасы</p>	<p>1</p>	<p>Байкоо жүргүзүлө! Канаттуулардын жумурткасынын көлөмү эмнесине жараша болот?</p>

XIII БӨЛҮМ. СҮТ ЭМҮҮЧҮЛӨР КЛАССЫ (MAMMALIA)

§52. Сүт эмүүчү жаныбарларга жалпы мүнөздөмө	1	Байкоо жүргүзгүлө! Бардык эле сүт эмүүчүлөр бирдей жүн менен капталганбы?
§53. Сүт эмүүчүлөрдүн сырткы түзүлүшү	1	№ 11 лабораториялык иш. Сүт эмүүчүлөрдүн сырткы түзүлүшү
§54. Сүт эмүүчүлөрдүн ички түзүлүштөрүнүн өзгөчөлүктөрү	1	
§55. Сүт эмүүчүлөрдүн көбөйүшү жана өрчүшү	1	Байкоо жүргүзүү. Бардык эле сүт эмүүчүлөр балдарын тирүү туушабы?
§56. Сүт эмүүчүлөрдүн негизги түркүмдөрүнүн байырлоочу жерлери жана жашоо тиричилиги	1	
§57. Бакма сүт эмүүчүлөр. Кыргызстандагы мал чарбачылык жана кеңири таралган породалар	1	
§58. Сүт эмүүчүлөрдү коргоо. Кыргызстандагы сейрек жана жоголуп бара жаткан сүт эмүүчүлөр	1	
§59. Сүт эмүүчүлөрдүн жаратылыштагы жана адамдын жашоосундагы мааниси	1	

XIV БӨЛҮМ. ЭВОЛЮЦИЯ

§60.Жаныбарлар дүйнөсүнүн эволюциясы

1

XV БӨЛҮМ. ЖАНЫБАРЛАРДЫН ЭКОЛОГИЯСЫ

§61. Жаныбарлардын негизги жашоо тиричилик чөйрөлөрү, аларды коргоо жана сактоо

1

§62.Жаныбарлардын адабиятта, прикладдык искусстводо жана кыргыздардын ырым-жырым жөрөлгөлөрүндөгү орду

1

Сааттардын жалпы саны – 66, резерв – 2 саат

Күнү	
Бекитемин	

Өтүлүүчү сабактын планы

“Биология 7 класс. Жаныбарлар” дисциплинасынын сабактарынын иштелмелер

Предметтин аталышы: Биология Класс 7

Сабактын темасы: §2. Жаныбарлар дүйнөсүнө жалпы мүнөздөмө

Колдонулган методдор: Өз алдынча, топтордо иштөө, жуптан, байкоо жүргүзүү методу, аңгемелешүү.

Баалоонун методдору: Оозеки кайтарым байланыш, бири-бирин баалоо, сурамжылоо, формативдик баалоо.

Сабактын ресурстары: жаныбарлардын түстүү сүрөттөрү, видеофильм же слайд, тесттер жана суроолор киргизилген карточкалар.

Сабактын тиби: Жаңы материалды өздөштүрүү.

Сабактын максаты		Күтүлүүчү жыйынтык	Түйүндүү компетентүүлүктөр
Билим берүүчүлүк: Окуучулар жаныбарлардын көп түрдүүлүгү, алардын классификациясы, түзүлүшү жана биологиясы жөнүндө жалпысынан маалымат алышат.		Жаныбарлар дүйнөсүн бир бүтүн система катары кабыл алышат. Жаныбарлардын айлана-чөйрөдө башка жаныбарлар менен болгон байланышын иликтейт. Алардын жаратылышта жана адамдын жашоосундагы ролун аныктап, талдашат.	1.Маалыматтык ТК-1. 2.Социалдык -коммуникативдик ТК-2. 3. Өзүн-өзү уюштуруу жана көйгөйлөрдү чечүү ТК-3.
Өнүктүрүүчүлүк: жаныбарлардын жаратылыштагы, адамдын жашоосундагы мааниси жөнүндө маалыматтарды алышат жана классификациялоонун негизги принциптерин үйрөнүшөт.			Предметтик компетентүүлүктөр 1.Жандуу объекттерди таануу жана баяндап берүү ПК-1
Тарбия берүүчүлүк: Жаратылышка аяр мамиле жасоого жана жаныбарларды коргоого, сарамжалдуулукка үйрөнүшөт.			2. Биологиялык процесстер жана кубулуштарды илимий жактан түшүндүрүү ПК-2 3. Жаратылыштагы ар түрдүү көрүнүштөрдү, өзгөрүүлөрдү илимий далилдерди пайдалануу менен чечүү ПК-3

№	Сабактын этаптары	Убакыт (мүн.)	Мугалимдин иш аракети	Окуучунун иш аракети	
1.	1.1. Уюштуруучулук бөлүм 1.2. Жагымдуу маанай	2-3 мүн.	Саламдашуу	Саламатсызбы ! Саламатсыздарбы	
			Сабакты баштаар алдында бири-бирибизге ачык көңүл каалайлы. Азаматсыңар балдар. Эмесе, ушул ачык көңүлүбүз менен сабагыбызды баштайлы.	Окуучулар бири-бирине жагымдуу маанай тартуулап, сабакка көңүл бурушат.	
2.	Үй тапшырманы текшерүү	5 мүн.	6-класста өтүлгөн өсүмдүктөр дүйнөсү менен жаныбарлар дүйнөсүн салыштырышат. 1.Өсүмдүктөр менен жаныбарлардын кандай окшоштук жана айырмачылыктары бар? деген окуу китебиндеги 1§ мотивациялык суроонун тегерегинде башка дагы суроолор менен карточкалар таратылат.	Окуучулар карточкадагы суроолорго жооп беришет	

3.	Жаңы тема менен таанышуу		Жаныбарлар жөнүндө жалпы маалымат берилет. Жаныбарлар менен өсүмдүктөрдүн окшоштуктары жана айырмачылыктары жалпыланат. Жаныбарлардын жашоо тиричилик чөйрөлөрү жана байырлоогу жерлери боюнча слайд көрсөтүлөт. Жаныбарлардын классификациясы боюнча таблица аркылуу түшүндүрөт.	Окуучулар видео фильм көрүшөт. Жаныбарлар менен өсүмдүктөрдүн окшоштуктарын жана айырмачылыктарын тааныйт. Жаныбарлардын жашоо тиричилик чөйрөлөрү жана байырлоогу жерлери боюнча слайд көрүшөт. Жаныбарлардын классификациясы боюнча түшүнүк алышат.						
4.	Стратегия	10 мүн.	Жаңы материалдын алдында мугалим окуучуларга “ББК стратегиясы” менен иштөөнү сунуштайт.	Мугалим жаңы теманы түшүндүрүп жатканда окуучулар таблица менен иштеп отурушат.						
		<table border="1" data-bbox="588 706 1251 835"> <thead> <tr> <th data-bbox="588 706 812 763">Билем</th> <th data-bbox="812 706 1037 763">Билдим</th> <th data-bbox="1037 706 1251 763">Билгим келет</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="588 763 812 835"></td> <td data-bbox="812 763 1037 835"></td> <td data-bbox="1037 763 1251 835"></td> </tr> </tbody> </table> <p data-bbox="537 835 1302 1061">Мугалим бир эле убакта эки стратегияны колдонсо болот. “ Ротация” стратегиясында мугалим окуучуларды топторго бөлүп, ватмандарды таратат. 1-топ Өсүмдүктөр. 2-топ.Жаныбарлар. Түзүлүшүн,азыктанышын,көбөйүшүн,байырлаган жери ж.б.боюнча эки топ презентация жасашат.</p>	Билем	Билдим	Билгим келет				Окуучулар сабак учурунда алган маалыматтар боюнча топтор менен иштей башташат. Ар бир топ бөлүнгөн тапшырмалар боюнча, саатын жебеси менен кийинки топко узатат. Ар бир тапшырма боюнча түшүнбөгөн суроолорун жазат. Ватман айланып кайра өз тобуна келет. Ар бир топ жазылган суроолорго толуктоо киргизет.	
Билем	Билдим	Билгим келет								
5.	Сабакты бышыктоо	10 мүн.	Сабакты бышыктоодо окуучулардын өз алдынча иштеген “ББК стратегиясына” анализ жүргүзүлөт. Окуучулардын түшүнбөгөн суроолоруна толуктоо киргизет.	Окуучулар өтүлгөн жаңы темадагы түшүнбөгөн суроолору боюнча жана жаңы алган кызыктуу маалыматтар менен ой бөлүшөт.						
6.	Үй тапшырма	2 мүн.	Китептеги терминдерди эске тутуу. Жумушчу дептердеги ушул параграфка тиешелүү тапшырманы аткаруу.	Окуучулар берилген үй тапшырманы 5күндөлүгүнө жазышат.Үйдөн аткарышат						
7.	Баалоо	5 мүн.	Мугалим окуучулардын ишине комментарий берүү менен баалайт.	Окуучулар алган бааларын күндөлүккө койдүрүшат						